

pot. 270 do 280, bn. 252.50 do 257.50. Moka: 0g 340 do 350, št. 2 320 do 330, št. 5 300 do 310, št. 6 265 do 275, št. 7 255 do 265, št. 8 205 do 215. Otrobi: bč. in sr. 175 do 180. Promet: 27 vagonov pšenice, 3 ovs, 3 koruze in 2 moke, skupaj 35 vagonov.

Lesne cene so ostale od zadnjič neizpremenjene.

*

Gospodarska obvestila.

Vložitev prijav za zgradarino! Fin. direkcija v Ljubljani opozarja, da poteče rok za vložitev prijav za zgradarino lastnik, ki ne vroči do tega dne prijave za leto 1929 dne 15. januarja t. l. Hišni davčni upravi, plača poleg osnovnega in dopolnilnega davka kot kazni še 3% osnovnega davka. Prekoračenje gornjega roka le tedaj nima teh zakonitih posledic, če se prekorači rok največ za 15 dni, to je do dne 30. januarja t. l. In se obenem s predloženo prijavo za zgradarino s posebno tehtnimi razlogi opraviči prekoračitev. Hišni lastniki se nato vnovič opozarjajo v njih lastnem interesu.

Kmetijska podružnica za Maribor in okoliš naznanja svoje zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 27. t. m. v dvorani Vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Začetek ob 9. uri dopoldne. Pretresavalo se bo važno in nujno vprašanje o organizaciji živinorejcev v živinorejskih zadevah. Le po teh so dospeli v drugih pokrajinah, kjer je živinoreja danes na višku in kamor nosimo za plemeno živino ogromne svote, do onih uspehov, ki so vir trajnega blagostanja. Ker želi podružnica, da se pokret čim bolj razširi, vabi k zborovanju vsakega živinorejca. Glavni referent bo znani naš strokovnjak gospod Mart. Zupanc. Naj noben živinorejec ne prezre tega zborovanja!

Živinorejska zadruga pri Sv. Lenartu v Slov. gor. sporoča, da ji je ministrstvo dovolilo carine prosti uvoz 25 plemenih svinj iz Nemčije, oplemenjene nemške pasme. Na razpolago ima še 15 komadov. Kdor si želi dobiti dobro pleme, naj se zgleda pri tajnistvu. — Živinorejska zadruga bo priredila v nedeljo, dne 20. prosinca t. l. v prostorih Matjažič-Arnuševih gostilne veselico s poučnim predavanjem, godbo in plesom in drugimi zabavami, in vabi vse živinorejce, da se udeležijo prireditve!

III. velika oblastna vinska razstava in sejem v Ptuj. Lanska kot tudi predlanska vinska razstava v Ptuj je gotovo vsem posetnikom in razstavljalcem še v dobrem spominu. Splošni želji ustrezajoč se priredi v Ptuj letos spet vinska razstava z vinskim sejmom za celo mariborsko oblast in sicer v dneh 3., 4. in 5. marca t. l. Vsakdo lahko razstavi brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, — izvzemši šmarnice. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do dne 10. februarja, da se ga lahko uvrsti v katalog. Navede naj: ime, bivališče, pošto, nakladno postajo, vrsto vina, letnik, vinski vrh, za prodajo namenjeno količino in ceno. Prijavi je priložiti kavcijo 10 Din, ki se vrne, ako bo prijavljeno vino razstavljeno. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk

Loterija Prosvetne zveze v Mariboru. Pripravljamo loterijo z lepimi dobitki, ki bodo vsakega razveselili. Srečke pa bodo veljale 5 dinarjev. Zrebanje bo dne 25. marca. Poverjeniki in poverjenice, ki bi hoteli razpečavati srečke, se naj prigrasijo do dne 30. januarja t. l. Za nagrado jim damo za vsakih 5 prodanih srečk 5 dinarjev. — Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 6.

ali 4 litre. Vino mora biti najkasneje do 25. februarja oddano v kleti Društvene doma. Razstavi se lahko tudi vino, ki ni na prodaj. Prazne buteljke se lastnikom vrnejo, vino se ne plača. Kdor buteljk nima, jih dobi na posodo. Za odlična vina so namenjena odlikovanja.

Vinska razstava v Konjicah v dvorani okrajne hranilnice v Konjicah. Ker je letošnja vinska letina izpadla kvantitativno in pri pozni trgatvi tudi kvalitativno prav ugodno, bo ta razstava brez dvoma nudila vsem zanimancem veliko izbiro dobrega vina po zmernih cenah. Pozivamo zlasti gospode gostilničarje, restavratere in vinske kupce, da ne zamudijo te prilike za poskušnjo in nakup dobroznanih konjiških vin. Vinogradnike konjiškega okraja pa pozivamo, da se v obilni meri udeležijo te razstave ter pošljejo res dobra sortirana vina odličnih kvalit. Za vsako vrsto vina je treba poslati 5 buteljk. Otvoritev razstave je dne 19. januarja ob 11. uri dopoldne. Priglasitve sprejema: podružnica Kmetijske družbe v Konjicah: inž. R. Sturm, predsednik.

Peti vinski sejem vinarske zadruge »Ljutomerčan« se vrši v torek, dne 22. januarja ob 11. uri dopoldne v centralni zadrugi kleti v Obrežu, železniška postaja Središče ob Dravi, 20 minut od kolodvora. Vozovi (sani) na razpolago. Za topla jedila in izvrstna zadruga vina bo preskrbljeno. Sejem bo nudil izbiro najboljših starih in novih vin iz ljutomerskih vinskih goric po dnevnih tržnih cenah. Ne zamudite te prilike in posetite sigurno ta najstarejši in najbolj vpeljani vinski sejem!

Čebelarstvo predavanje v Teharjih pri Celju. V nedeljo, dne 20. t. m., se vrši v okvirju kmetijske podružnice na osnovni šoli v Teharjih čebelarstvo predavanje. Začetek po sv. maši ob 8. uri zjutraj. Ker so nekateri kraji teharske župnije prav ugodni za čebelarstvo, bi bilo želeli, da se udeležijo tega važnega predavanja ne samo vsti tisti, ki se že več ali manj z čebelarstvom pečajo, ampak sploh vsi, ki se le količkaj zanimajo za to zanimivo in koristno kmetijsko panogo.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Juriju ob Ščavnici bo imela svoj občni zbor v nedeljo, dne 20. januarja, ob osmih zjutraj v prostorih tukajšnje posojilnice. Člani, udeležite se občnega zbora polno številno!

Veliki živinski in kramarski sejem v Teharjih. V ponedeljek, na dan sv. Neže, dne 21. t. m., se vrši v občini Teharje veliki živinski in kramarski sejem. Prodajalci in kupci se vabite k prav obilni udeležbi!

Nekaj besed o mlekarstvu.

Zdi se, da je Slovenija s svojimi številnimi mlekarskimi zadrugami in zasebnimi mlekarnami že prebila početne poteškoče. Saj je prestala to velikansko gospodarsko krizo, ki je zahtevala toliko žrtev v vseh drugih strokah gospodarstva, naravnost sijajno. Zaznamovati nismo imeli nobenega poloma, kar gotovo spričuje solidnost tega pokreta. Od strani javnih uprav se je za razvoj mlekarstva še malo storilo. Velikanska ovira za razmah mlekarstva so previsoki prevozi in carinski stroški. Skoraj po vseh postajah naše Slovenije vidimo ob vsakem vlaku iztovorjenje in nalaganje pločevinastih vrčev za mleko, ki so v takem stanju, da se Bog usmili! Zunaj in znotraj rjaste in upognjene, da se jim več ne pozna prvotna oblika. Ali po obstoječih razmerah to ne more biti drugače. Vsled previsoke carine ne morejo pošiljati naši mlekarji svojih posod v inozemstvo v popravilo in pocinjenje, v Jugoslaviji pa nimamo nobene tovarne, ki bi to izvrševala. Ker pa je snažnost prvi pogoj za razvoj mlekarstva, saj povzroča najmanjša nesnaga razvoj škodljivih bakterij v mleku, kamoli rja, katere razvoj pospešuje rudninske soli, ki so v mleku. Vidimo, da se ravno od one strani, ki bi bila najbolj poklicana pospeševati razvoj mlekarstva, stavlja le temu največje ovire. Tudi naša prometna uprava nima dovolj razumevanja zato. Previsoki tarifi, neprimerni vozovi in prepočasen prevoz so tudi občutne ovire. Kakor raz vidimo iz podatkov cen mleka v različnih mestih naše države, so te zelo različne in ponekod tako visoke, da je kar naravnost čudež, da jih ljudje zmorejo. Med tem, ko je cena po vseh slovenskih mestih ter v Zagrebu ni Novem Sadu za 1 liter povprečno 3 Din, plačujejo v Splitu, Sarajevu in Beogradu 4, 5, odnosno 6 Din. To veliko razliko povzroča ponaj več visoka voznina.

Tudi glede živinoreje, uredbe hlevov, gnojišč in travnikov, ki so v tesni zvezi z razvojem mlekarstva, se zdi, da se je po prevratu zelo malo storilo. Med tem, ko se je v tem oziru zadnja leta pred vojno velikansko napredovalo, je nastal zdaj zstoj, da ne pridemo z mesta.

V zadnjem času je nastal posebno v mariborski oblasti močen pokret za ustanovitev novih mlekarn, kar je gotovo z veseljem pozdravljati. Dovolil bi si pa opozoriti na to merodajne kroge, — kakor oblastno upravo in trgovsko ter obrtniško zbornico — da se zavzamejo pri naši carinski upravi zato, da se stare pocinkane vrče ne bo carinilo kot nove, kakor se to godi sedaj, ampak da se carini samo gotov primeren odstotek te vrčev ter da se postopek za izvoz starih in uvoz istih v pocinkanem stanju poenostavi. Ravno tako bi bilo želeli, da bi se doseglo znižanje prevoznin za mleko.

Ker redimo v Sloveniji okroglo 215 tisoč molznih krav, ki dajo vsaka povprečno po 1000 litrov mleka na leto, dobimo torej 215 milijonov litrov na leto. Za prehrano domačega prebivalstva porab

Ijamo 50 do 60 milijonov litrov mleka. Po naših mlekarinah se predelava letno morda kakih 15 milijonov litrov mleka v mlečne izdelke in morda ravno toliko v domačih obratih. Vsa ostala množina in to je gotovo preko 100 milijonov litrov pa se ne baš pametno porablja, največ kot krmo za prašiče. Ako računamo liter mleka v predelanem stanju samo po 2 Din, bi dobili za to odvisno mleko, ki zdaj pravzaprav ničesar ne vrže, celih 200 milijonov dinarjev več, s povzdigo živinoreje in zboljšanjem naših travnikov in gnojišč pa bi se ta dohodek še lahko neizmerno povečal. V teh številkah se torej zrcali važnost mlekarstva na Slovenskem.

Seveda bi bilo potrebno baš zdaj, da se ustanovitev novih mlekarin izvrši po gotovem načrtu. V hribovitih krajih, kjer se ne more vršiti nabiranje mleka z vozi, bi kazalo ustanavljati manjše mlekarne, a te bolj gosto zasejati; v dolini pa, kjer imamo dobra prometna sredstva in kjer dovoz in zbiranje ne dela takih težkoč, pa bi morale obstojati večje mlekarne. Velike važnosti bi bilo, če bi obstojala za vsa ta podjetja, še neka centrala, ki bi vodila prodajo vseh teh proizvodov, ker bi se s tem dosegle ugodnejše cene ter prihranilo mnogo po stroškov.

NEKAJ NOVEGA ZA KMETOVALCA.

Pred nedavnim časom je postavila tvrdka Maks Weiss nov parilnik za kladjo na trg, katerega si lahko vsled razmer nim nizkim cenam preskrbi vsak kmetovalec v svrhu izboljšanja svojega kmetijstva. Že dolgo časa je v kmetijstvu obstojala potreba pa univerzalnem kotlu, ki ne bi služil samo za kuhanje kladje, ampak tudi za kuhanje žganja, izparivanje sodov, da, celo za kuhanje perila.

Zdaj pa se je zgoraj imenovani tvrdki posrečilo na podlagi mnogovrstnih izkušenj in sodelovanjem mnogih odličnih strokovnjakov sestaviti »WEMA« kotel, ki pomeni danes na trgu posebno novost ter si je pridobil že splošno priljubljenost.

Slednja okolnost ima svojo vzrok v prvi vrsti v tem, da je kotel izdelan iz zgolj čiste in masivne bakrene pločevine in da uporabi malo gorilnega materiala, kar moramo zaznamovati kot posebno gospodarsko prednost.

Ravnanje s kotlom je olajšano s tem, da ga lahko obrnemo, s čimer je tudi prihranjeno delo zajemanja.

Tu opisani parilnik za kladjo je zakonito zavarovan z varstveno znamko — »WEMA« in vsakdo si ga, ne da bi ga moral kupiti, ogleda v trgovini v Mariboru, Trg Svobode 1.

Ker uživa tvrdka vsled svojih znanj trgovskih zvez dober glas, zato se lahko vsakemu kmetovalcu nasvetuje nakup takega kotla.

DOPISI

Sv. Duh na Ostrm vrhu. Podpisani preklidem vse žalitve in trditve, ki sem jih izrekel napram gospodu Mihaelu Zelezniku, gostilničarju pri Sv. Duhu, ter obžalujem! — Krampl Iv., župan, Gradišče.

Ruše. Roparji, ki so pred letom izropali našega poštnega sela, ko je nesel preko 30 tisoč Din k večernemu vlaku, so v decembru stali pred mariborsko poroto in prejeli zaslužen plačilo. Napadalec je bil obsojen na tri in pol, ostala dva pa vsak na tri leta ječe in na povrnitev vseh stroškov. Upamo, da bo sedaj naš kraj pred podobnimi napadi dalj časa varen. — V soboto pred novim letom smo spremili k večnemu počitku znanega slovenskega rodoljuba Jožefa Sernca, veleposesnika na Smolniku. Pokojnik je bil velik dobronik revežev in cerkve; kadar je delil miloščino, je to delal po Gospodovih besedah, da naj ne ve desnica, kaj dela levica. Dobri Bog mu bodi bogat plačnik! — Ravno na Novega leta dan pa smo položili v prerani grob vzglednega mladeniča Konrada Godeca, predsednika tukajšnjega orlovskega odseka. Bil je tih, skromen, delaven in značjen fant. Zadel ga je kap, in ko je še pri popolni zavesti pobožno prejel sv. zakramente za umirajočega, je po dveh dneh bogu vdano preminul. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali štirje duhovniki, razen članov domačega orlovskega odseka še odposlanci orlovske podveze iz Maribora s praporom, Orli iz St. Lovrenca na Pohorju in dolga vrsta drugih prijateljev in znancev. Naj v miru počiva!

Gorja Sv. Kungota. Umrli je po štirih letih mukopolne bolezni gospod Mihael Cilenšek v starosti 72 let, posestnik v Vrtiču. Bil je 13 let župan in dolgoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja« in drugih koristnih slovenskih časopisov. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Udeležilo se je pogreba veliko občinstva, med njimi tudi finančarji od Sv. Križa, požarna bramba in orožniki od Sv. Jurja ob Pesnici. Zapustil je žalujočo ženo in 5 preskrbljenih otrok. Bodí mu zemlja lahka in naj v miru počiva!

Sv. Andraž v Slov. gor. Drzna tatvina se je pretekle dni izvršila v hiši Franca Ljubec v Drbetineh. Vkljub temu, da so usodni večer domači bedeli do polnoči, so tatovi iz hleva ukradli lepega mrjasca in še 12 veder pšenice. Pri bilježnem sosedu Janezu Druzoviču pa so ukradli veliko, nepremočljivo plahto, s katero je bil pokrit mlatilni motor. Sploh se zadnji čas dogajajo neprestano večje in manjše tatvine, zato se priporočamo orožnikom, da ne izgubijo paznega očesa za vso tukajšnjo okolico. — Spoštovana družina Nedeljsko Janez in Ana v Vitomarcih sta oskrbela ličen občestni križ ob križišču cest k farni cerkvi in sosednjemu Sv. Antonu. V gostoljubni hiši zbrani znanci so ob tej priliki nabrali 40 Din za Dijaško kuhinjo v Mariboru. — V isti namen so na gostiji Toš Janko in Lovrenčič Nežika darovali bratje neveste 50 Din. — Naša dekleta so se kaj lepo izkazala pri letošnji agitaciji za »Slovenskega Gospodarja«, pridobila so nad 50 novih naročnikov. Pohvalite se vi, gospod urednik, njihovo požrtvovalnost! — Andraževski sejem je bil obiskan še precej dobro, to se pravi, živine se je še privedlo, pa resnih kupcev je manjkalo in tako smo prisiljeni peljati živino v Ptuj kar pa pomenja za nas veliko izgubo časa.

Spuhlja. Naznanjamo občinstvu, da je po kratki bolezni se preselila na drugi svet naša dobra mati in gospodinja Jedert Bolcar v starosti 76 let. Umrli je dne 9. januarja, pogreb je bil dne 11. januarja. Vsem, ki so se udeležili njenega pogreba, najlepša hvala. Bog ji daj večni mir in pokoj, naj ji večna luč sveti, naj v miru opčiva!

Ormož. Statistika za leto 1928: Rojenih 87,

50 dečkov, 37 deklic, nezakonskih 15, v sili kršeni 3, mrtvorojenih 15, od vseh jih je do zdaj umrlo 6. Umrlo jih je 77, moških 50, žensk 27. Naglo jih je umrlo 10. Oklicev je bilo 29, porok 19, svetih obhajli 14.300.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Pred nekaj tedni smo na tem mestu poročali, da imamo nekaj ptičkov, ki mislijo, da ne sme nobena nedelja in noben praznik miniti brez pretepa. Ob vsaki priliki si kažejo zobe kot hudi psi in si z noži puščajo kri. Nekatere izmed njih je sedaj zadel zaslužena kazen. V zaporu premišljujejo o surovem junaštvu, nad katerim se zgraža vsa župnija. Še boljše kazni bi bila za take pretepače, ako bi jih orožniki v nedeljo po maši pripeljali k cerkvi in bi jim tam pred zbranim ljudstvom odmerili kakih 25 prav gorkih na zadnjo stran. To bi jih morda izučilo. — Kerkova mladina je preteklo nedeljo nastopila v društveni dvorani v Remčevu dramo: »Užitkarji« Igra ni dosegla zaželjenega uspeha. Zadnji čas se po Sloveniji sploh mnogo igra, posvečati pa je treba pozornosti temu, kako se igra. — Pretekli teden smo imeli pri Miklavžu nezgodno zimo. V soboto zjutraj je padla temperatura na — 24 stopinj C. Mraz je bil tako velik, da so ptički zamrzovali. Mnogo so trpela tudi ušesa. Otroci so na potu v šolo tako prezebali, da so jokali radi bolečin, katere je povzročil mraz.

Gajšovec. Pred par meseci se je razširila po vasi novica, da se ustanovi prostovoljno gasilno društvo, za kar se je tudi dne 5. novembra m. l. sklical ustanovni shod, na katerem se je izvolil pripravljalni odbor. Dne 23. decembra m. l. je imelo društvo ustanovni občni zbor, na katerem je bil izvoljen odbor. Dne 6. januarja t. l. je imel odbor svojo prvo sejo, na kateri si je začrtal svojo smernico delovanja društva v tekočem letu. Bog daj temu prepotrebemu društvu uspeh!

Stoperice. Stoperčani imamo hranilnico in posojilnico, katera je že preteklega leta meseca septembra doživela 20letnico svojega rojstva. Ker tega svojega doživljanja ni obhajala s kako slovesnostjo, zato se tudi ni z njim takrat okoli hvalila. Ustanovitelj in tudi dokaj let voditelj naše hranilnice in posojilnice je bil rajni gospod župnik Keček. Za gospodom Kečkom je vodil zavod tudi že rajni gospod župnik Sirec. Oba rajna gospoda ostaneta naši za drugi in tudi župljanom nepozabnega spomina. Kljub smrti tako dobrih gospodov načelnikov pa je ostal naš denarni zavod še naprej pri življenju. Pa ne samo pri življenju, temveč napreduje in stoji trdno. Kdor bi tega ne verjel, pa naj pride ob uradnem dnevu v urad in pokazalo se mu bo revizijsko poročilo iz preteklega leta 1928, v katerem se nahaja med drugimi tudi stavek: »Gmotno stanje posojilnice je jako ugodno!« Zatorej domačini in tudi sosedni okoličani, vsi svoje prihranke nalozite le v domačo posojilnico, v katero lahko shranete od enega dinarja pa do največjega kupa jurjev. Ni vreden se domačina imenovati tisti, ki radi pol odstotka obresti trepeče s svojim prihrankom po pet ur daleč v mesto. On ne pomisli, da s tem tuja podpira, od katerega bo malo ali nič prejel. S tem, da vloži denar v domači zavod, podpira svojega sosedo, kateri vsled tega lažje pride do potrebnega denarja, in pa tudi morebitni čisti dobiček ostane v domačem kraju. Zatorej le vsi svoje prihranke v domačo posojilnico, katera vam nudi največjo varnost, ter vam hoče vaše vloge obrestovati tako visoko, kakor vsak drugi pošten denarni zavod. Pa še eno željo ima naša hranilnica in posojilnica. Ta želja je, da bi v kratkem času prišla do lastne hiše. Odkar nimamo več že prej imenovanih voditeljev, čuti to potrebo vedno bolj. Zato pa ni obhajala svoje 20letnice združeno s kako slovesnostjo, ker šteti v ta namen, čeravno ima že precejšen rezervni fond.

Št. Ilj pri Velenju. Gospodu dopisniku v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« sporoča načelstvo Raiffeisenove posojilnice v pojasnj-

Nabirajte naročnikov

za naš mladinski list

„Naš dom“!